

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra pedagogiky

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

OPONENTSKÝ POSUDEK

Práci předložila studentka: **Bc. Monika Lacman Minaříková**

Studijní program: Učitelství pro 1.stupeň základní školy

Název práce: **DRAMATICKÁ VÝCHOVA JAKO POMOCNÍK PŘI VÝUCE VLASTIVĚDY VE 4. TŘÍDĚ**

Vedoucí práce: MgA. Eva Gažáková, Ph.D.

Oponent práce: MgA. Marie Černíková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Autorka se rozhodla vystavět a prakticky vyzkoušet čtyři tematické bloky využívající metody dramatické výchovy s cílem vzbudit u žáků zájem o vlastivědu a prostřednictvím zážitků rozvíjet jejich vztah ke kultuře, historii a přírodě. Cílem teoretické části bylo objasnit teoretická východiska pro přípravu a realizaci originálních výukových bloků a nastolit kritéria pro reflexi jejich průběhu, především v souvislosti s motivací žáků a míře jejich aktivního zapojení. Cíl praktické části, kvalitativní výzkumné sondy, a s ním související zvolená metodologie jsou v předložené diplomové práci zřetelně formulovány. Zvolené metodologické uchopení, akční výzkum opřený o čtyři lekce realizované se dvěma skupinami žáků, reflexe i následná autoevaluace, v textu směřují k vytyčenému cíli, což ozřejmuje závěr, srozumitelně shrnující přínosy a zjištění v rovině zážitkové pedagogiky i osobnostně sociálního rozvoje žáků.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Předložená diplomová práce je teoreticko-empirického druhu.

Teoretická část ozřejmuje, co je dramatická výchova, její formy a možné způsoby využití na 1. stupni ZŠ. V dalších kapitolách autorka s odvoláním na odpovídající odborné zdroje sumarizuje záměry a cíle předmětu vlastivěda a jeho ukotvení v rámcově vzdělávacím programu, vzdělávacího obsahu i metod vyučování. Autorka logicky navazuje prolnutím dramatické výchovy, rámcového vzdělávacího programu a metod vyučování vlastivědy, odkud plynule přechází k možnostem vyučování vlastivědy metodami DV. Teoretickou část završují kapitoly věnované tvorbě a obsahu tematických plánů.

Dominantou předložené diplomové práce je rozsáhlá a propracovaná praktická část, jež zřetelně zúročuje východiska objasněná v části teoretické. Autorka předkládá čtyři lekce tematicky různorodé ale metodicky navazující. Metodami dramatické výchovy jsou žákům zprostředkována témata čas, pravěk, doba bronzová, kamenná, železná a stěhování národů. V úvodu praktické části autorka popisuje obě skupiny, se kterými čtyři devadesátiminutové lekce realizovala. Pro jednotlivé lekce autorka stanovuje přehledná schémata. Popisuje průběh, velmi výstižně označuje metody i cíle, příkládá fotografie, reflektuje a hledá příčiny zaváhání a nečekaných reakcí. Z reflexí je patrné, jak žáci pro ně zcela nový způsob výuky přijímají, tvořivé aktivity a prožitkové učení jsou pro ně zprvu nepochopitelnou, záhy však vítanou, nabídkou a zpestřením. V závěru práce autorka zdařile sumarizuje získaná data, pojmenovává zjištění a přínos celého projektu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Formální úprava předložené diplomové práce je jednou z jejích jednoznačných kvalit. Jazykové prostředky i stylistika odpovídají nárokům odborného textu. Odkazy na odborné zdroje, vhodně zvolené a poukazující na autorčinu orientaci v tématu, jsou ve shodě s pravidly citační normy.

Text předložené klasifikační práce je přehledně a logicky strukturován, teoretická a praktická část se doplňují. Teoretická část má třetinový rozsah oproti části praktické, obsahem však praktické části dostačuje, zcela ozřejmuje východiska pro část praktickou. Autorka využívá odpovídající odborné zdroje, čímž prokazuje orientaci v oboru i cit pro téma a jeho zkonkretizované a cílené uchopení se zřetelem na praktické využití. Praktická část na šedesáti (!) stranách obsahuje přehlednou dokumentaci realizovaných lekcí včetně fotografií z průběhu. Práce obsahuje bohatou přílohovou část s obrazovým materiálem, a výtvarně zpracovanou výkladovou prezentací.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Jednoznačnou kvalitou předložené diplomové práce je zřetelné zaujetí autorky pro zpracovávané téma, jeho praktický dopad. Pozoruhodný je výčet a výběr jednotlivých aktivit, jejichž jednoduchost a originalita je svého druhu elegancí a z reflexe možno vyčíst, že žáky zaujala a pohltila, např. zážitek přesunu slovanských kmenů s akcentem na starost o celou skupinu včetně znevýhodněných: s batohy představujícími mimina a se zavřenýma očima nebo, v dalším tématu, cupitání pro vjem vzdálenosti a času z perspektivy mravence. Množství realizovaných učebních jednotek, zřetelně popsané, fotograficky zdokumentované a s pomůckami v přílohách, je inspirací i pobídkou pro pedagogy ZŠ, čímž autorka naplňuje další z cílů vytčených v úvodu práce. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením viz níže.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: VÝBORNĚ

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ:

S ohledem na fakt, že předložená práce je inspirativní pobídkou pro pedagogy na 1. stupni ZŠ, považujete některý z prezentovaných bloků za obzvláště vhodný, nejsnazší k provedení, jednoduchý k obměnám?

Jsou nějaké překážky či úskalí, na které byste na základě zkušenosti kolegům při případné realizaci Vámi připravených bloků upozornila?

V Plzni dne 2. 6. 2022

Marie Černíková